

Alles draait om liefde

Zestig wordt ze deze zomer. De glinstering in haar ogen, haar ontwapende lach, het springerige van het Wolkers-meisje-van-toen in Turks Fruit, Monique van de Ven heeft het nog steeds. Tel daar veertig jaar levenservaring bij op en het plaatje is compleet: de rol van eilandarts Maria Deen is haar op het lijf geschreven.

Stijlvol - in een zwart tijdloos jurkje een stuk boven de knie -, warm en hartelijk, dat is de actrice ten voeten uit. Empathisch, emotioneel en belangstellend ook. Maar over zich heen laten lopen, doet ze niet, benadrukt ze. Ze neemt afstand als het haar te gek wordt. Net als Maria Deen, een rol die haar echtgenoot Edwin de Vries speciaal voor haar geschreven heeft in de serie Dokter Deen. Geen seconde hebben ze ruzie over het script gehad. „Waarom zou ik me daar mee bemoeien? Edwin kent mij door en door. Ik heb alle vertrouwen in wat hij maakt.” Mooie rollen liggen niet meer voor het oprapen. Ook al heeft Monique de tand des tijds goed doorstaan. Iedere dag wachten op dat telefoontje voor die geweldige rol? No way! Monique creëert haar eigen werk. „En dat is handig met een schrijver in huis.” Veertig jaar film en tv achter de rug, ze kan het zich niet voorstellen. „Jeetje, denk ik 's ochtends ook wel eens als ik in de spiegel kijk. Ik zie heus wel dat ik ouder word, en anders wrijft Edwin het nog wel eens onder m'n neus. 'Maar Monique je bent ook negenenvijftig', zegt hij dan zo lekker direct als ik terugdenk aan hoe ik eruit zag in Turks Fruit. Al die rollen die ik gespeeld heb, het lijkt wel gisteren.” En dan strijkend met de handen over haar lijf komt het ferm met een ietwat bedenkelijke blik: „Het kind in mij raak ik in ieder geval nooit kwijt. Dat houdt mij jong. En fysiek..... Ach joh, met twee nieuwe knieën loop ik ook weer lekker.”

Eilandleven

Jarenlange liefde voor Vlieland - waar Edwin en Monique een tweede huis hebben - en een ongelukje brachten hen op het idee van Dokter Deen. „Mijn duim lag er bijna af. Ik lette niet goed op bij het snijden van een stukje kaas. De boot naar de vaste wal om naar het ziekenhuis te gaan, ging niet meer en ik belandde bij de échte, inmiddels gepensioneerde, dokter Deen. Hij opereerde mijn hand. Zeven dagen lang moet je 24 uur per dag klaar staan als eilandarts. Dat beseftte ik toen pas. 'Over het wel en wee van een eilandarts moeten we een serie maken', zeiden we tegen elkaar tijdens een strandwandeling.”

Vijf maanden lang was de filmset op het Waddeneiland haar thuis. „Vlieland was altijd mijn redding in mijn hectische bestaan. Dan trok ik me terug, was ik even niet bereikbaar voor de buitenwereld en tankte ik bij. Ik zag Vlieland door de ogen van een toerist. Tijdens de opnames veranderde dat. Ik maakte opeens deel uit van een microkosmos, een geïsoleerd bestaan. Een gemeenschap waarin iedereen op je let, waarin alles wordt uitgegroot. Dát is het eilandleven. Nee, dat benauwde me niet. Het is belangrijk dat je in de gaten houdt of het goed gaat met de ander. Ik heb de laatste tijd veel te weinig belangstelling getoond voor mijn 93-

jarige buurman. Ik moest nodig weer eens bij hem langs. Na zo'n bezoekje loop ik veel wijze lessen verder naar huis. Een feest is dat. 'Monique, dat presenteren is niets voor jou. Doe wat je écht leuk vindt', zei hij. Op tv had hij mij een prijs zien uitreiken. 'Blijf in je eigen dingen geloven, laat je niet een kant opduwen', drukte hij me op het hart. Prachtig. Daar denk ik dagen later nog over na.”

Liefde (voor de medemens) daar draait het allemaal om, is haar stellige overtuiging. Monique en Edwin zijn 25 jaar samen. En nog steeds gelukkig. „Lekker geluk gehad, denken mensen altijd over mij omdat ik een fijne relatie heb. Ho, denk ik dan. Het komt niet vanzelf. Ik let erop dat ik een goed huwelijk blijf houden. Dat ik aardig en respectvol ben, interesse toon, dingen voor Edwin over heb. Voor een goed huwelijk moet je écht wat doen. 'Thuis moet je het leuk maken.' Van kleins af aan is de actrice omringd geweest door liefde. Dat maakt je sterk als mens, zegt ze. „Maria Deen is geadopteerd en belandde in een warm nest. Toch heeft ze last van verlatings- en bindingsangst. Ook omdat haar man plotseling verdwenen is. Dat stukje herken ik wel. Mijn vader is jong overleden, vijf was ik. Mijn moeder heeft me alle aandacht en liefde gegeven, maar toch moest ik plots een vader missen. Over die verlatingsangst ben ik wel heen gegroeid. Edwin en ik hebben een sterke relatie.”

Schaduwzijde

Ondanks 'al dat geluk van de wereld' - goed huwelijk en gezondheid, leuke zoon (Sam), een prachtige carrière - kent ook Monique de schaduwzijde van het leven. Haar oudste zoon Nino stierf bijna twintig jaar geleden op tweejarige leeftijd aan de gevolgen van een hersenvliesontsteking. Een periode waarin ze elkaar als geliefden makkelijk kwijt kunt raken. „Je kind verliezen is heel zwaar. Om daar samen goed door heen te komen, de pijn te verwerken, heb je hulp nodig. Het duurt een tijd voordat je het leven weer kunt vieren. Dat heeft niets met geld te maken maar alles met aandacht voor elkaar, luisteren en kijken naar elkaar. Hebben Edwin of Sammie het zwaar, dan maak ik het zo gezellig mogelijk thuis. Dát moet je voor elkaar over hebben. Daar gaat Dokter Deen ook over. Iedere dag sta ik stil bij wat ik heb. Ik leg dit sinds kort ook vast. Dan maak ik een mooie foto van een boom met paddenstoelen bijvoorbeeld, van mijn hond Moos of iets wat ik meemaak met Sammie of Edwin. Ik vang een mooi moment van de dag. Blader ik het fotoboek later terug, dan denk ik aan 365 hele leuke dagen.” Positief, opgewekt en alles uit het leven halen, zo staat Monique in het leven. Aan de dood denkt ze nog lang

niet. Door haar rol als dokter werd ze gedwongen erbij stil te staan. „Euthanasie bijvoorbeeld, hoe ga je daar mee om? Moet je dit jezelf en je naasten aan doen? Mijn moeder geloofde er heilig in. Vanaf dag één liep ze met een euthanasieverklaring op zak. Uiteindelijk is ze opgehouden met eten. Stralend is ze op 93-jarige leeftijd dood gegaan.

Mijn moeder heeft het leven geleefd. Iedere druppel heeft ze er uitgeperst. Dat Sam of Edwin de keuze moeten maken om bij mij de stekker er uit te trekken, wil ik hen niet aan doen.

Wacht nou nog even wat langer, denk ik wel eens als ik het hoor in mijn omgeving. Je gaat vanzelf wel dood. Euthanasie is en blijft een lastig thema. Ik ben er voor mezelf nog niet uit. Leef goed, want dan ben je aan het einde niet zo bang, daar stel ik mezelf mee gerust.”

Missie

Terugtrekken in je hol. Cocoonen met je gezin. Monique weet het zeker, die kant gaat het meer en meer op in crisistijd. „Lang leve de crisistijd. Dat denk ik echt. Mensen gaan veel meer nadenken over wat ze wél hebben. Dan maar een keertje minder op vakantie of wat langer met de auto doen. Sta stil bij waar het echt om gaat! Er zijn zoveel mooie momenten in het leven. Heeft Sammie een tentamenweek, dan kook ik lekker voor hem. Over een jaartje gaat hij de deur uit. Haard aan, deuren dicht en het gezellig maken, dat doe ik heel bewust. Je kunt het leven sturen en fijn maken. Aai eens wat meer over bollen, lach eens naar mensen in een winkel. Ik ben me me daar altijd wel bewust van geweest, maar in deze tijd nog meer. Ik geniet meer. Edwin heeft dat maatschappelijk betrokene ook in mijn rol geschreven. Andere mensen gelukkig maken, dat wil Maria. Zonder mezelf uit het oog te verliezen is dat ook mijn missie.”

Actrice Monique van de Ven viert het leven

Monique in het kort

Monique van de Ven (59) is vanaf 30 januari te zien als Maria Deen in de serie Dokter Deen bij omroep MAX. Voor deze rol liep ze stage bij haar eigen huisarts. De actrice brak door als Olga in Turks Fruit (1973), waarvoor ze van de toneelschool werd geplukt. Halverwege de jaren '70 verhuist ze met haar toenmalige echtgenoot regisseur/cameraman Jan de Bont naar Amerika. In 1986 ontmoet ze producent/scenarioschrijver/acteur Edwin de Vries op de set van Een Maand Later. Ze trouwen en krijgen twee kinderen: Nino, die als peuter overlijdt en Sam, nu 18. Monique speelt van de jaren '70 tot de jaren '90 in de ene na andere grote film. Daarna is ze vooral te bewonderen op tv, onder meer in Spangen en telefilms. In 2008 regisseert ze haar eerste speelfilm, Zomerhitte. Tweemaal ontvangt ze een Gouden Kalf. In 1985 voor haar hele oeuvre. Tien jaar later voor de beste vrouwelijke hoofdrol in Romeo. Monique is ambassadeur voor Unicef.

Geluk